

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 8Csp/78/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4617205762
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Mihalíková
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2018:4617205762.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany sudkyňou JUDr. Renátou Mihalíkovou v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, právne zastúpená advokátom JUDr. Jánom Šoltésom, so sídlom Karadžičova 8, Bratislava proti žalovanému: C. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX/X, C., za účasti osobitného subjektu na strane žalovaného: Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, občianske združenie, so sídlom Šafárikovo nám. 7, Bratislava, IČO: 42 362 960, o zaplatenie 217,05 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 151,30 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 30.11.2014 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Vo zvyšku súd žalobu zamietá.

III. Žalobcovi súd priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 39,42 %, o konkrétnej sume ktorej rozhodne tunajší súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobou, doručenou tunajšiemu súdu dňa 21.09.2017, sa pôvodný žalobca (Consumer Finance Holding) domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 217,05 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 30.11.2014 do zaplatenia, titulom nesplateného úveru. Podanú žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzavrel dňa 10.04.2013 zmluvu o pôžičke evid. č. XXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanému pôžičku vo výške 285 eur na nákup v zmluve špecifikovaného spotrebného tovaru, ktorú pôžičku mal žalovaný splácať v pravidelných 37. mesačných splátkach po 10,29 eur, a to až do celkovej sumy pôžičky 370 eur. Kúpna cena tovaru bola 335 eur a pri podpise zmluvy žalovaný zaplatil akontáciu v sume 50 eur. Do podania žaloby splatil žalovaný sumu 133,77 eur (bez akontácie). Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas, vyzval ho žalobca dňa 27.09.2014 istom - predžalobná upomienka, k úhrade dlžných splátok a zároveň žalovaného upozornil na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Nakoľko k úhrade dlžných splátok nedošlo, žalobca úver zosplatnil dňa 19.11.2014.

2. V priebehu konania bola predmetná pohľadávka voči žalovanému postúpená, na základe zmluvy o postúpení pohľadávok medzi postupcom Consumer Finance Holding, a.s. a súčasným žalobcom ako postupníkom. Tunajší súd na základe uvedenej skutočnosti a podaného návrhu, uznesením č.k. 8Csp/78/2017-47 zo dňa 23.01.2018, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 13.02.2018, pripustil, aby pôvodný žalobca t.j. spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., z konania vystúpil a na jeho miesto vstúpila spoločnosť Intrum Slovakia, s.r.o. (pôvodné obchodné meno Intrum Justitia Slovakia, s.r.o.).

3. Uznesením č.k. 8Csp/78/2017-51 zo dňa 06.03.2018, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 03.04.2018, súd pribral do konania Občianske združenie Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, IČO: 42 362 960, ako osobitný subjekt na strane žalovaného.

4. Žalobca sa k podanej žalobe, ktorá mu bola doručená spolu s prílohami, výzvou a poučením o procesných právach a povinnostiach, nevyjadril a skutkové tvrdenia žalobcu nerozporoval.

5. Nakoľko v predmetnej veci ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán neboli sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur, súd s poukazom na § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), vo veci rozhodol bez nariadenia ústneho pojednávania.

6. Súd sa oboznámil s listinnými dôkazmi a to najmä so zmluvou o pôžičke, vrátane zmluvných podmienok, predžalobnou upomienkou, prehľadom splátok a úhrad, a zistil nasledovný skutkový stav:

6.1. Právny predchodca žalobcu (spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s.) ako veriteľ uzatvoril dňa 01.05.2013 so žalovaným ako dlžníkom zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXXXXXX (č.l. 7), predmetom ktorej bolo poskytnutie pôžičky na nákup tam špecifikovaného spotrebného tovaru žalovanému vo výške 285 eur, ktorú sa žalovaný zaviazal splácať v 37. mesačných splátkach po 10,29 eur. Kúpna cena predmetného spotrebného tovaru bola 300 eur, s tým, že pri podpise zmluvy žalovaný zaplatil akontáciu v sume 50 eur. Pôžička bola úročená fixnou ročnou úrokovou sadzbou 18,80%. Ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) podľa zmluvy predstavovala 18,80 %, priemerná RPMN bola vo výške 47,29 %, celkové náklady spotrebiteľa boli vyčíslené na sumu 85 eur a celková čiastka, ktorú mal žalovaný zaplatiť bola uvedená vo výške 370 eur. V rámci konečnej splatnosti pôžičky je uvedený údaj 05/2016. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú zmluvné podmienky, ktoré vo forme ako boli súdu doručené, sú písané splyvajúcim textom a drobným, ťažko čitateľným písmom.

6.2. Z predloženého prehľadu splátok a úhrad pôžičky (č.l. 10) súd zistil, že žalovaný na poskytnutú pôžičku splatil do podania žaloby (bez akontácie) celkovo sumu 133,70 eur.

6.3. Predžalobnou upomienkou zo dňa 27.09.2014 (č.l. 9) veriteľ vyzval žalovaného na úhradu nedoplatku na splátkach vo výške 32,93 eur a zároveň ho upozornil, že ak do 05.11.2014 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 07/2014, bude oprávnený úver zosplatiť.

6.4. Písomným oznámením zo dňa 29.11.2014 (č.l. 11) veriteľ vyhlásil okamžitú splatnosť predmetného úveru a súčasne vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy; s tým, že výška dlžnej istiny bola v uvedenom vyhlásení vyčíslená na sumu 221,38 eur.

6.5. Podľa bodu 12.1 zmluvných podmienok, zmluva sa skončí úplným splnením všetkých záväzkov a pohľadávok klienta vo vzťahu k spoločnosti podľa zmluvy.

6.6. Podľa bodu 12.4 zmluvných podmienok, spoločnosť má právo na vyhlásenie okamžitej splatnosti pôžičky v prípade ak je klient v omeškani so zaplatením jednej splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace a spoločnosť upozornila na uplatnenie tohto práva klienta 15 dní vopred.

6.7. Pôvodný žalobca v písomnom vyjadrení, doručenom súdu dňa 27.11.2017, vo vzťahu k špecifikácii uplatnenej pohľadávky (na výzvu súdu) uviedol, že istina tvorí sumu 285 eur, pričom žalovaný do dňa podania žalobného návrhu uhradil z splátky v celkovej výške 133,77 eur, ktoré boli započítané tak, že na istine zostalo k úhrade 202,78 eur a na úroku zostalo k úhrade 13,11 eur, tj. celková výška vyčísleného úroku 60,89 eur. Žalovaný taktiež z hodnoty poistenia v predpísaných splátkach vo výške 4,93 eur uhradil celkovo sumu 3,77 eur, kde na poistnom zostalo k úhrade 1,16 eur. Žalovaná suma tak predstavuje zostatok na istine 202,78 eur plus zostatok na úroku 13,11 eur plus zostatok na poistnom 1,16 eur = 217,05 eur. Vo vzťahu k sume istiny žalobca uviedol, že suma 400,82 eur je výsledkom súčtu 17. predpísaných splátok po 10,29 eur do zosplatenia spolu vo výške 174,93 eur, zosplatennej sumy 175,89 Eur plus akontácie 50 eur, ktoré súčtom dávajú hodnotu 400,82 eur. Od tejto sumy boli odpočítané úhrady žalovaného a akontácia, ktorých výsledkom je žalovaná suma.

7. Podľa § 52 ods. 1 - 4 Občianskeho zákonníka v znení platnom do 31.05.2014 (ďalej len Občiansky zákonník), t.j. v čase uzavretia predmetnej zmluvy o pôžičke, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

7.1. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

7.2. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

7.3. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

7.4. Podľa § 1 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy o pôžičke (ďalej len zák. č. 129/2010 Z. z.), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

7.5. Podľa § 2 písm. a), b) zák. č. 129/2010 Z. z., na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

7.6. Podľa § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z., veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

7.7. Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

7.8. Podľa § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z., ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

7.9. Podľa § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak.

8. S poukazom na vykonané dokazovanie a citované zákonné ustanovenia, súd právny vzťah založený predmetnou zmluvou o poskytnutí pôžičky uzavretou medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným, posudzoval podľa vyššie citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka ako aj zákona č. 129/2010 Z. z., v znení platnom v čase uzavretia zmluvy, keďže túto zmluvu uzavrel právny predchodca žalobcu ako veriteľ resp. dodávateľ, ktorý konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný - fyzická osoba ako spotrebiteľ, ktorý pri uzatváraní tejto zmluvy nekonal v rámci podnikateľskej či obchodnej činnosti.

9. Z formy a obsahu zmluvy je zrejmé, že ide o tzv. „formulárovú“ zmluvu, ktorej predtlač formulára i zmluvné podmienky (ako súčasť zmluvy s miniatúrnymi písmenami) mal právny predchodca žalobcu vopred pripravené a dopisovali sa do nej iba konkrétne údaje týkajúce sa žalovaného a výšky pôžičky, pričom žalovaný obsah zmluvy i všeobecných podmienok nemohol reálne ovplyvniť ani neovplyvniť (čo vyplýva už z ich formy). S poukazom na vyššie uvedené, je nevyhnutné právny vzťah medzi stranami posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z., ktorý stanovuje špecifické náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a pre jej platnosť kogentne vyžaduje písomnú formu s následkom neplatnosti právneho úkonu pri jej nedodržaní a bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru, ak zmluva neobsahuje náležitosti uvedené v § 9 citovaného zákona. V danom prípade žalobca nepreukázal, že by jeho právny predchodca pri poskytovaní predmetného úveru žalovanému konal s odbornou starostlivosťou vo vzťahu k posudzovaniu schopnosti žalovaného predmetný úver splácať. Súd je preto toho názoru že bezpoplatkovosť a bezúročnosť daného úveru vyplýva z ustanovenia § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. v znení platnom v čase uzavretia predmetnej úverovej zmluvy.

10. Žalobca v podanej žalobe uviedol, že do začatia súdneho konania žalovaný splatil celkovo sumu 133,70 eur (bez akontácie). Z obsahu žaloby a pripojených listín, vrátane vyjadrenia právneho predchodcu žalobcu špecifikovaného v bode 6.7. tohto odôvodnenia, je zároveň zrejmé, že veriteľ nezapočítaval jednotlivé splátky žalovaného prioritne na istinu ale aj na úroky a poistenie, pričom takýto postup so žalovaným nebol individuálne dojednaný. Aj v prípade ak by takéto dojednanie vyplývalo napr. zo všeobecných obchodných podmienok veriteľa, tak aj pre uvedený prípad by platilo, že takéto „dojednanie“ nebolo predmetom individuálnej dohody so žalovaným ako spotrebiteľom, a jednalo by sa o neprijateľnú zmluvnú podmienku, a ako takú v dôsledku § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neplatnú. Otázka, aký účel platby sa má rešpektovať je pritom kľúčová, pretože od jej zodpovedania závisí aj záver, či istina úveru bola splnená. Preto mal súd za to, že pokiaľ žalovaný plnila peňažný záväzok čiastočnými úhradami, mal veriteľ jej jednotlivé čiastočné úhrady započítať na istinu, nakoľko žalovaný pri ich plnení neurčil inak. V zmysle § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Citované ustanovenie zakotvuje prednosť ustanovení Občianskeho zákonníka pred takými dojednaniami v spotrebiteľských zmluvách, ktoré by postavenie spotrebiteľa upravovali nevýhodnejšie v jeho neprospech. Ustanovenie tým obmedzuje zmluvnú voľnosť v spotrebiteľských zmluvách za účelom ochrany spotrebiteľa pred takými zmluvnými podmienkami, ktoré by jeho postavenie upravovali odchylné od Občianskeho zákonníka v jeho neprospech.

11. S poukazom na vyššie uvedené závery tak súd nemohol prihliadať na veriteľom realizované započítanie splátok žalovaného aj na úroky a poistenie, a preto celú doposiaľ žalovaným splatenú sumu započítal na istinu poskytnutého úveru. Nakoľko istina poskytnutého úveru žalovanému predstavovala sumu 285 eur a žalovaný doposiaľ celkovo splatil sumu 133,70 eur je zrejmé, že s poukazom na vyššie uvedené závery o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru resp. pôžičky, bolo možné podanej žalobe vyhovieť iba v časti rozdielu medzi sumou istiny poskytnutého úveru a doposiaľ celkovo splatenou sumou zo strany žalovaného, ktorý rozdiel tak predstavuje sumu 151,30 eur. Vzhľadom na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru, súd zároveň uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi aj úroky z omeškania vo výške určenej podľa predpisov občianskeho práva, a to od 30.11.2014 t.j. odo dňa nasledujúceho po vyhlásení predčasnej splatnosti (č.l. 11). Vo zvyšku súd podanú žalobu ako nedôvodnú zamietol.

12. Žalobca sa podanou žalobou domáhal od žalovaného zaplata sumy 217,05 eur s príslušenstvom. Súd podanej žalobe vyhovel v časti ozlata sumy 151,30 eur s príslušenstvom. Z uvedeného vyplýva,

že výsledný úspech žalobcu (po odpočítaní úspechu žalovaného) predstavuje 39,42 %, a v tomto rozsahu súd aj žalobcovi v zmysle § 255 ods. 2 CSP priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania, s tým, že o konkrétnej sume tejto náhrady súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.